

Lesmap: 'Z van zokken'

Theater Anna's Steen

Beste leerkracht,

Dit boekje bevat suggesties en uitgewerkte activiteiten voor je klas. We proberen daarbij zo dicht mogelijk bij de dagelijkse realiteit te blijven, zodat je de activiteiten gemakkelijk kan inpassen in je klas.

Daarom hebben we beroep gedaan op mensen met ervaring in het onderwijs.

Wij vinden het leuk en leerrijk om reacties over de voorstelling of de lesmap te ontvangen ook resultaten vanuit de klas zijn welkom. Mail of stuur ze naar:

Theater Anna's Steen
Koningin Elisabethlaan 12
2920 Kalmthout
E-mail: annasteen@fulladsl.be

Veel plezier en inspiratie!

Deze lesmap werd gemaakt door Jepke Embrechts in samenwerking met theater Anna's Steen.

Z Inhoud:

Deel 1: Achtergrondinformatie als inleiding op de voorstelling.

- Z Korte inhoud
- Z Hoe werd de voorstelling gemaakt ?
- Z De makers
- Z Naar het theater
- Z Theatercodes
 - Wat is het theater?
 - Wat is het verschil tussen theater en tv of film?
 - Wat is een cultureel centrum?
 - Hoe verloopt een voorstelling in een cultureel centrum?
 - Komen er kinderen van andere scholen?
 - Hoe gedraag je je?
 - Waarom verwacht men dat je stil bent tijdens de voorstelling?
- Z Tips voor een voorbereidend gesprek
 - Flyer

Deel 2: Activiteiten met je klas na de voorstelling

- Z Algemeen
- Z Activiteiten
 - Activiteit 1
 - Activiteit 2
 - Activiteit 3
 - Activiteit 4
 - Activiteit 5
- Z Extra
- Z Bijlagen

Z Beste leerkracht, in de lesmap vind je eerst een algemene inleiding van de voorstelling. We bespreken hoe 'naar het theater gaan' in zijn werk gaat en als laatste vinden jullie enkele leuke verwerkingsactiviteiten terug.

Deel 1. Achtergrondinformatie als inleiding op de voorstelling.

Deze informatie is voor u als leerkracht en is bedoeld om met een juiste verwachting naar de voorstelling te komen kijken.

Z Korte inhoud

De voorstelling is gebaseerd op verhalen en teksten uit het boek 'Zokken met de Z van zondag' van Gerard B. Berends.

'Z van Zokken' bestaat uit een reeks absurde verhalen en anekdotes over een bijzonder koningspaar.

De Koninklijke echtlieden leiden op het eerste gezicht een doodgewoon bestaan: ze zoeken dingen die ze kwijt geraken, ze spelen rijmspelletjes, vervelen zich, maken hartgrondig ruzie, hebben plots haast, bakken een taart...maar elk verhaal krijgt een onverwachte en vaak hilarische invulling.

De koningin is de stille kracht achter de naïeve, soms kinderachtige koning die zijn autoriteit voortdurend bevestigd wil zien en horen. Hoe de koning ook probeert aan zijn ambt de nodige plechtstatigheid te verlenen, een mens is ten slotte maar een mens. De nonsensicale dialogen roepen vaak een herkenbaar sfeertje op die op een subtiele manier de hele maatschappij op de korrel neemt.

Z Achtergrondinformatie: Hoe de voorstelling gemaakt werd?

'Z van zokken' is een theatervoorstelling, geen 'poppenkast' en geen meespeeltheater, het is een kijk- en luistervoorstelling waar kinderen helemaal kunnen opgaan in de gekke belevenissen van de Koning en de Koningin.

De voorstelling doet beroep op de **fantasie** van de kinderen.

We kiezen om suggestief te werken met een minimum aan decor, veel attributen, en daardoor met een maximum aan verbeelding.

Niet alles wordt letterlijk uitgebeeld, geen levensechte huizen, geen decorveranderingen,..

Het theaterstuk is opgebouwd uit korte verhaaltjes die door muziek en dans worden samengebracht.

Absurde humor is een onderdeel van deze voorstelling, het is grappig en speels voor jong en oud.

Hoe werd dit stuk gemaakt?

De acteurs maken samen met de regisseur de voorstelling. Vanuit de tekst, die speels, vrolijk, maar ook een dieperliggende inhoud heeft, ontstaan er bij iedereen ideeën. Deze worden besproken en uitgetoetst via improvisatie. De uiteindelijke keuzes worden gemaakt door regisseur **Bart Embrechts**. **De eindregie is in handen van Greet Vissers**.

De makers

Regie en bewerking van het verhaal:

Bart Embrechts

Eindregie:

Greet Vissers

Acteurs:

Alain Rinckhout
Gwendalyne van Erp
Bart Embrechts

Beweging:

Goele van Dijck

Kledij en attributen:

Miep Embrechts

Decor:

Georges Uittenhout

Licht:

Freek Pieters

Andere productie van theater Anna's Steen zijn:

'Ik ben een Held' Naar Ted van Lieshout
'Kikker' Naar Max Velthuis
'Dokter Deter' Naar Toon Tellegen
'Van Jos en Peer' Naar Koos Meinderts

- 'Onder ons gezegd en anders gezwezen' (Groen en Bruin)
- ' Vos en Haas' Naar Sylvia Vanden Heede
- ' Samen in Bed 'Naar Gerda Dendooven
- ' Schaap met laarsjes' Naar Maritgen Matter
- ' Olifant en Krokodil' Naar Max Velthuijs
- ' De saaiste vader van hele wereld' Naar Koos Meinders
- ' En Morgen was het Feest' naar Toon Tellegen
- ' Streep!'
- ' Voila! zei de Vos.
- ' Neef.' naar Sylvia vanden Heede

Naar het theater

We gaan ervan uit dat dit niet de eerste voorstelling is die je kinderen zien. Toch is het altijd zinvol om met hen de theatercodes nog eens op te frissen. Hieronder worden enkele begrippen en aandachtspunten uitgelegd zoals je ze kan overbrengen aan de kinderen bij de voorbereiding.

De theatercodes aanleren

- **Wat is theater?**

Bij een theatervoorstelling wordt er een verhaal of allemaal korte verhaaltjes verteld door één persoon of door meerdere personen, de acteurs. De voorstelling bestaat uit: acteurs, muzikanten, of muziek, decor, (de achtergrond, de omgeving waarin het verhaal zich afspeelt), licht, het podium en soms film of foto's.

- **Wat is het verschil met theater en TV of film?**

Op het theater gebeurt alles op het moment zelf en wordt de voorstelling op dat moment door de acteurs als het ware gemaakt. Elke dag kan een beetje anders zijn omdat het niet zoals bij TV wordt opgenomen en afgespeeld met een video. Je kan ook niet zomaar weglopen, want dan stoort je de andere kinderen en de acteurs. Je moet blijven kijken want je hebt geen zapper zoals bij de televisie om zomaar weg te zappen.

- **Wat is een cultureel centrum?**

Een cultureel centrum heb je in de meeste gemeentes, het is een plaats waar allerlei activiteiten worden georganiseerd zoals theatervoorstellingen, muziek optredens, dansvoorstellingen,... iedereen kan naar deze voorstellingen komen kijken. Er worden activiteiten georganiseerd voor kinderen, volwassenen, speciaal voor oudere mensen, enz...

- **Hoe gedraag je je?**

Als je naar een theatervoorstelling gaat kijken is het belangrijk dat je rustig bent. Zeker als je de zaal binnen komt zodat de voorstelling snel kan beginnen. Belangrijk is dat je tijdens de voorstelling goed blijft zitten zodat de kinderen die achter jou zitten ook kunnen kijken naar wat er op het toneel gebeurt.

- **Waarom verwacht men dat je stil bent tijdens een voorstelling en blijft zitten?**

Het is belangrijk voor de toneelspelers, de acteurs dat jullie stil zijn tijdens de voorstelling. Ze moeten zich goed kunnen concentreren op hun tekst en hun spel. Als kinderen te veel lawaai maken stoort dit heel erg. Het is ook belangrijk om stil te zijn voor de andere kinderen die naar de voorstelling komen kijken zodat zij ook kunnen genieten.

Z Tips voor een voorbereidend gesprek :

Belangrijk tip:

De voorstelling is gebaseerd op een boek. 'Zokken met de Z van zondag'.
We raden aan om het verhaal van Gerard B. Berends niet voor de voorstelling te vertellen.
Nadien zal zeker leuk zijn.

- **Flyer**

Je kan de flyer gebruiken om de voorstelling aan te kondigen.
Dit is de foto (zwart/wit) die je in bijlage 1 vindt.

Laat de kinderen erover fantaseren:

Waarover zou de voorstelling kunnen gaan?

Waar denk je aan, als je naar de flyer kijkt?

Wie zijn deze twee mensen?

Wat doen deze mensen?

Deel 2. Activiteiten met je klas na de voorstelling

Project koning en koningin

Wij hebben de lesmap zo opgebouwd dat u als leerkracht kan kiezen of u met de klas een hele week, een dag of losse activiteiten doet rond de voorstelling. We werkten een 5-tal activiteiten uit.

De voorstelling gaat over een dag uit het leven van de Koning en de Koningin, deze lesmap dus ook.

Algemeen 'voor één dag koning(in)'

Begin elke dag met één leerling tot Koning en/of Koningin te kronen. (Je kan ook een paar keer veranderen op één dag als je alle kinderen aan bod wil laten komen) De Koning of Koningin krijgt de taak om de vrede in de klas te bewaren en te zorgen dat iedereen zich goed voelt. Hij draagt een de kroon zodat iedereen ziet wie de Koning is.

Begin deze opdracht met een kort gesprek waarin de vraag 'Wat moet een Koning allemaal doen?' centraal staat.

Bij elke activiteit vind je een koninklijk weetje.

● **Activiteit 1: Maak je eigen Zotte Z van Zokken Kroon:**

! Weetje van de dag: koning Filip verjaart op 15 april. Koningin Mathilde op 20 januari.

Als leerkracht voorzie je voor elk kind een strook papier, of een strook papier met punten uitgeknipt. Je laat de kinderen nadenken over voorwerpen of figuren die ze gezien hebben in de voorstelling (de soldaat, ooievaar, kabouter, orka, hondje,...enz.) deze figuren mogen ze in het groot op een A4 papier tekenen in leuke zotte kleuren. Daarna maken ze op een andere A4 papier de eerste letter van hun naam (de B van Ben zoals de Z van zokken). Nadien worden alle voorwerpen en de letter uitgeknipt en op de voorziene kroon gekleefd. Verder kunnen de kinderen de kroon versieren met kosteloos materiaal (rietjes, pasta, appelsienennetjes, pluimen, parels, enz...) De kroon mag erg kleurrijk en zot worden.

Wat heb je nodig:

- Tekenpapier

- Potloden
- Schaar
- Lijm
- Kosteloos materiaal
- Karton, of stevig papier voor kroon

● Activiteit 2: Koninklijk koken

! Weetje van de dag: In 1831 werd Leopold van Saksen-Coburg-Gotha de eerste Koning der Belgen (wij hebben dus al 192 jaar een Koning)

Hieronder vind je enkele leuke recepten die kunnen gebruikt worden voor een koninklijk feest. Je kan al het lekkers maken of één receptje kiezen.

1. Koningskroon taart:

Wat heb je nodig:

- 2 pakjes boter (250 g)
- 2 zakjes vanillesuiker
- 12 eieren
- 1 pond suiker
- 250 gram bloem
- aardbeienjam

Klop de boter met de vanillesuiker en een snufje zout romig. De eieren scheiden en het eigeel met de suiker kloppen. Vermeng het eiermengsel met de boter en doe er beetje bij beetje de bloem bij. Klop het eiwit tot het stijf is. Schep dit door het hele mengsel. Verdeel het deeg in vier gelijke delen in een boterkoekvorm van 18 centimeter doorsnee en bak dit in 20 minuten gaar in een voorverwarmde oven van 225 graden C. Prik gaatjes in de taart en smeer er dan jam op. Leg de volgende taart hierboven op en herhaal de handeling tot alle taarten gestapeld zijn. Snijd er niet al te dikke puntjes van.

2. Fruitsabels:

Maak met satéstokjes en allemaal vers fruit mooie en kleurrijke fruitsabels. Dit is gezond en erg koninklijk.

Wat heb je nodig:

- Saté stokjes
- Verschillende stukken fruit
- Mesjes
- Plankjes

3. Koningskoekjes

Wat heb je nodig:

voor ongeveer 40 stuks

- 250 gram bloem
- 100 gram witte suiker
- 100 gram boter
- 1 pakje vanillesuiker
- 1 ei

De bloem in een kom doen. Voeg er de boter, vanillesuiker, suiker en het ei aan toe. Alles goed kneden met de handen. Een beetje bloem op het aanrecht doen. Verdeel het deeg in verschillende bollen en laat elk kind zijn stukje uit rollen. Laat de kinderen daaruit leuke Koninklijke vormpjes maken voor de koekjes. Pas wel op dat de koekjes niet te dik worden. Leg ze nadien op de bakplaat en pak ze 10 minuten af in een voorverwarmde oven van 180 graden. laat de koekjes afkoelen en versier eventueel met kleurstof, glazuur of bloemsuiker.

● Activiteit 3: Koninklijk dansen

! Weetje van de dag: Wist je dat op 5 juni 1806 Lodewijk Napoleon benoemd werd tot koning. Hij was koning van Holland. Pannenkoeken waren zijn lievelingseten in Holland. Om zijn benoeming als koning te vieren werd de nationale pannenkoekendag ingevoerd. Jaarlijks op 5 juni was het gebruikelijk om in familie- en vriendenkring gezamenlijk pannenkoeken te bakken en vervolgens op te eten. Gasten waren ook welkom. In veel delen van Zuid-Holland wordt deze traditie nog steeds gehandhaafd.

Instrumenten maken en dansen als koning en koningin.

Zoek hiervoor Koninklijke muziek (in de voorstelling is dit muziek van Enya)

● Activiteit 4: toneel spelen

! Weetje van de dag: Wist je dat onze koning zijn volledige naam bestaat uit 4 namen: Filip Leopold Lodewijk Maria.

1. Uitbeelden

Als je wil werken rond drama kan je altijd je les opstarten met het uitbeelden van voorwerpen. Één iemand beeld vooraan in de klas een voorwerp uit en de rest moet het raden. Zo leren kinderen hun lichaam te gebruiken om iets uit te beelden en worden zij ook bewuster van hun lichaam.

Tip: Voorwerpen kunnen verschillende soorten of vormen hebben (denk aan voorwerpen uit de voorstelling: een kroon, potlood of andere Koninklijke voorwerpen)

2. Hoedenkist

Elk kind brengt een grappig, mooie, Koninklijke, hoed mee of zoals in de voorstelling iets dat als hoed kan dienen, een vergiet, een kookpot,...(vertel hierbij dat het geen kroon moet zijn). Het kan ook een grappige muts of zelfs een pruik zijn. Deze worden allemaal in een grote kist gedaan. De kinderen krijgen de opdracht een hoed te pakken en hier rond te improviseren. Rond de hoed wordt een personage gecreëerd. Wie zou deze hoed dragen? Wat voor werk zou hij/zij doen?, Hoe zou deze persoon praten?...

Het wordt leuk als je een tweede kind een hoed laat nemen en ze samen laat communiceren elk in hun eigen rol.

In de voorstelling komen: de soldaat, de kok, de politieagent, de protman, de armenman, de Koning en de Koningin.

- **Tip:** als je de kinderen met het hoofddeksel eerst naar buiten laat gaan en dan terug laat binnenkomen met de hoed op wordt het gemakkelijker voor het kind om zich in te leven in zijn/ haar rol. Als variant kan je het kind ook altijd een hobby, beroep, emotie geven om het eenvoudiger te maken.

- **Activiteit 5: Brief aan de koning**

! Weetje van de dag: Wist je dat koning Filip de 7de koning der Belgen is.

Vertel de kinderen kort het verhaaltje van de koning die wil dat alles één poot heeft. Hij zou een wet willen maken omdat hij vindt dat dit nodig is. Houd een kort gesprek met de kinderen over wetten, wat zijn dat? Waarom bestaan ze? Laat de kinderen nu zelf een wetsvoorstel doen en deze opschrijven in een brief aan de koning.(of je schrijft het natuurlijk zelf als de kinderen nog niet kunnen schrijven) Laat ze daarbij vertellen waarom ze deze wet zo belangrijk vinden.

Laat de kinderen met kleurpotloden de zijkant van hun A4 papiertje versieren. Dit met dingen die ze zelf mooi vinden. Als voorbeeld kan je gedrukt briefpapier laten zien.

Je kan de brief als volgt opbouwen:

- Wie ben je?
- Welke wet stel je voor?
- Waarom zou je dit willen?
- Wil je nog iets vragen?
- Je naam

Extra: als extra kan je de brief schrijven met veer en inkt. Laat elk kind een grote veer meebrengen en snij er een puntje aan en snij een spleetje in het midden zodat het op een pen lijkt. Laat de kinderen eerst oefenen op een klad papiertjes. Als de kinderen het schrijven onder de knie hebben laat je ze hun versierde brief schrijven. Het beste hiervoor gebruik je een ganzenveer maar grote veren gaan ook. Rietpennen of gewone kalligrafie pennen kunnen ook gebruikt worden.

Hoe stuur je de brief naar de koning op:

adres "Zijne Majesteit de Koning"
"Koninklijk Paleis -1000 Brussel"
Een postzegel is niet nodig.

Z Extra activiteiten:

Tekening afmaken:

Je kan met je klas net zoals bij de poster het stukje foto van de koning en koningin kopiëren en de kinderen met potlood de tekening laten afmaken. Het stukje foto vindt je in bijlage 2.

Verrekijker maken

Maak met je klas verrekijker met twee wc-rolletjes en een stokje eraan om zo voor de ogen te kunnen houden. (deze verrekijker komt ook voor in de voorstelling) Laat de kinderen voor ze de rolletjes tegen elkaar plakken de rolletjes schilderen met Koninklijke kleuren of vormen. Je kan ze ook laten versieren met allerlei materialen zoals parels, pasta en nadien de verrekijker goud spuiten.

Groot-schilderen

Hang een groot bruin papier op in de klas en laat de kinderen één voor één of per twee met witte verf en een groot penseel een koninklijk kasteel schilderen. Elk kind krijgt een bepaalde tijd nadien vult het volgende kind aan waar het vorig kind bij gestopt was. Zo maak je samen met heel de klas een groot kasteel/paleis van de koning.

Spreken met de “M” van maandag

Bespreek samen met de kinderen de titel van het theater stuk. Z van zokken. Probeer opnieuw te bedenken hoe dit in de voorstelling kwam. Spreek dan af dat je die dag spreekt met de eerste letter van de dag. Zo wordt bank op maandag mank.

Zo, Wij wensen u en de kinderen veel plezier met de voorstelling en kijken ernaar uit jullie te mogen ontmoeten.

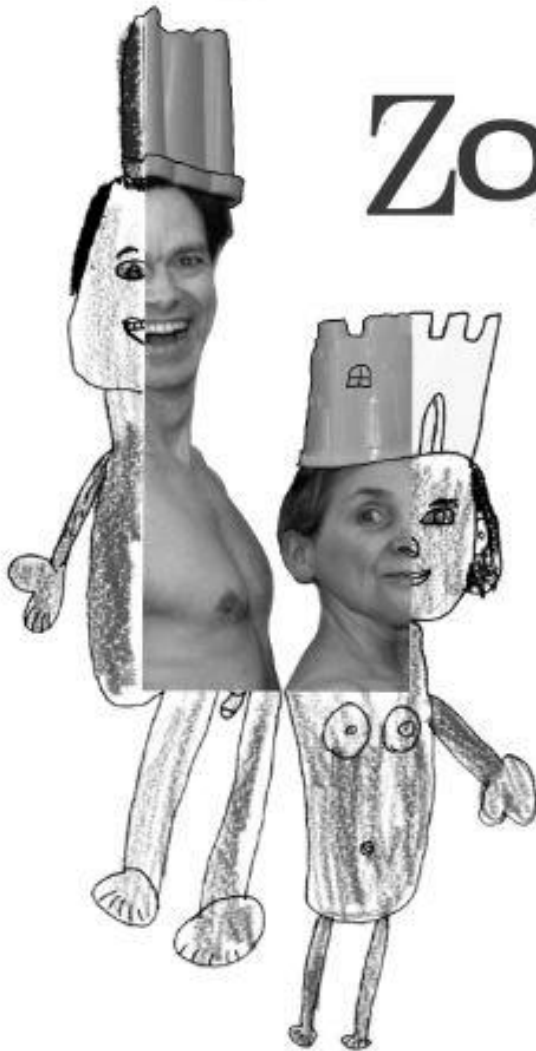
Meer informatie over Theater Anna's Steen kan je vinden op www.annasteen.com

Z Bijlage 1 : foto flyer

Z VAN

Zoeken

Anna's
steen
Theater voor kinderen

Z Bijlage 2: deel foto

